



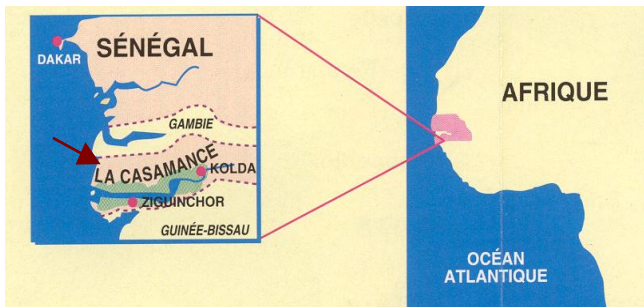
## Jaarbericht 2010

De tot dusver gebruikelijke nieuwsbrief en jaarverslag zijn in dit jaarbericht samengevoegd.

### Inhoud

Voorwoord

- 1 Capaciteitsopbouw
- 2 Onderwijs en training
- 3 Versterking rurale ondernemingen
- 4 Watervoorziening
- 5 Milieu en sanitatie
- 6 Samenwerkingsrelaties
- 7 Financiering
- 8 Bestuur



De stichting Agro Casa richt zich op plattelandsontwikkeling (inmiddels ruim 12 jaar) in de Casamance, een gebied in Zuid-Senegal. De activiteiten concentreren zich vooral aan de Atlantische kust, hemelsbreed zo'n 20 km onder de grens met Gambia.

Doel van de stichting is het bereiken van een situatie waarin de partnerorganisaties in de Casamance geheel zelfstandig uitvoering kunnen geven aan de activiteiten voor de ontwikkeling van de regio, zoals omschreven in onze missie. De rol van Agro Casa komt dan meer op de achtergrond. Agro Casa staat uiteraard open voor nieuwe initiatieven.



Overleg met de partners

De bijdrage van Agro Casa is met name gericht op kennisoverdracht en de toepassing daarvan in de praktijk. Dit is misschien wel de belangrijkste vorm van "duurzaamheid".

Volgorde: idee, plan, actie, evaluatie.

Correspondentieadres:

De Twee Gebroeders 23  
9207 CK Drachten  
Tel. 0512 542905,

e-mail: [info@agrocasa.nl](mailto:info@agrocasa.nl)

[www.agrocasa.nl](http://www.agrocasa.nl)

Banknummer 36 27 56 120  
t.n.v. Agro Casa te Barneveld

### Voorwoord

Het bestuur van de Stichting Agro Casa heeft begin 2010 een afweging gemaakt over voortzetting van haar werkzaamheden. Hierin spelen een rol: de resultaten tot dusver, het perspectief voor de Afrikaanse partners, hun [on]afhankelijkheid, een noodzakelijke bestuursopvolging en de geldmiddelen. De eindconclusie van dit afwegingsproces is dat het bestuur na ruim 12 jaar haar werk wil gaan afronden en dit per 2012 wil overdragen aan de partners. Met hen is overleg gaande hoe deze overdracht kan en zal plaatsvinden en hoe we nazorg daarna zullen vormgeven. De partners hebben het moeilijk met het idee dat ze zelfstandig verder moeten. Enkeligen zijn zelfs boos over dit besluit: 'hoe kun je je kind nou alleen laten!' Anderen beginnen te accepteren dat de tijd gekomen is om elkaar meer los te laten. Ook onze eigen gevoelens zijn gemengd. Er is veel bereikt, soms met vallen en opstaan, maar vooral met de resultaten met het onderwijs, de drinkwatervoorziening en de organisatiegraad mogen we trots zijn. Maar er had in onze ogen ook meer gekund, [door cultuur- en tempoverschillen onbereikbaar] en liggen er nog onbenutte kansen. Toch zijn we overtuigd dat het losmaken van de soms te afhankelijke banden noodzakelijk is geworden en dat onze partners hun weg zullen weten te vinden. Met een nazorgprogramma zal Agro Casa een enigszins 'zachte landing' borgen.

Velp, januari 2011

Hylke van Dijk, voorzitter

### Wie helpt?

De oudervereniging APE vraagt om extra steun bij de aanschaf van nieuw meubilair. Ter plaatse te maken. Aanschafkosten per leerling ca €75. We hebben inmiddels 30 sets kunnen financieren maar er blijft een tekort van minstens 20 sets.

Uw bijdrage is daarom van harte welkom op: banknr.36 27 56 120 tnv Agro Casa onder vermelding van 'leerlingset'.



In dit jaarbericht worden de belangrijkste activiteiten, resultaten en ontwikkelingen vermeld.

## 1. Capaciteitsopbouw en versterking van de lokale organisaties

Deze organisaties zijn UPAC [boeren], CREC [micro-bank] en het Comité de Forage [water]. Een waardering is op zijn plaats voor de bestuurders die onder de zware lokale omstandigheden verantwoordelijkheid nemen om hun dorp op een hoger plan te brengen. We hebben de indruk dat de begeleiding door Agro Casa in de afgelopen jaren langzamerhand meer vruchten begint af te werpen in de vorm van een meer gestructureerde aanpak van zaken al blijft de CREC helaas een 'zorgenkind'.

### UPAC

Agro Casa heeft UPAC verder geholpen bij haar organisatieverandering. De positie van de Chef Exécutant Ibrahim Sonko krijgt duidelijker vorm na een aarzelend begin. Door zijn werk is de relatie met de leden aan het verbeteren. Zij krijgen meer aandacht en de voordelen van een lidmaatschap komen langzaam maar gestaag beter in beeld. Zo begint het 'Fonds de Roulement', op initiatief van Agro Casa ingesteld, te functioneren. Middels dit fonds worden UPAC-leden gestimuleerd en in staat gesteld om gezamenlijk en regelmatig productiemiddelen, zoals zaden en gewasbeschermingsmiddelen, in te kopen. Met de 'Association National pour la Promotion d'Élevage de Sénégal' [aankoop veevoer] is een samenwerking in voorbereiding. Ook is men doende om de erkenning van UPAC door de Senegalese overheid om te zetten in concrete ondersteuning met diverse landelijke faciliteiten. Bij de GIE Umukuta [demonstratiestal varkenshouderij] is sturend opgetreden bij organisatorische problemen.

### CREC EN MICROKREDIET



Het gebouw van UPAC en CREC

De coöperatieve instelling CREC in Abéné voor sparen en microkrediet heeft grote moeite om naar behoren te functioneren. De liquiditeitsvoorziening is min of meer geblokkeerd. En ze staat bekend als één van de betere microbanken in de regio. Door de kredietcrisis kunnen de gemaakte afspraken over aflossingen, renteverplichtingen en verzakelijking van leningcondities niet worden nagekomen. Het bestuur doet zijn uiterste best maar het vertrouwen is sterk afgenomen. De begeleiding van de overkoepelende instelling CREC door Terrafina is definitief afgeketst. Er is nog enige hoop gevestigd op een actie door de Senegalese overheid ten behoeve van de regionale en lokale banken omdat het functioneren een algemeen probleem is. Het lokale CREC-bestuur is daar hoopvol over. Ze zijn overtuigd en vol 'courage' om de bank weer in een goede baan te krijgen. De kundige chef de bureau Abdoulai Goudiabi is ingezet in de landelijke actie.

## Comité de Forage [Asufor]

De professionalisering van het Comité de Forage [drinkwater] en omvorming tot bestuur 'Asufor' en waterleidingbedrijf 'Casameau' is doorgegaan. Er is ook meer grip op het administratieve proces en de informatievoorziening.

## 2 Onderwijs en training

### Primair onderwijs

We kunnen constateren dat de basisschool met bijna 650 leerlingen zich, met steun van van Agro Casa, ontwikkeld heeft tot een voorbeeldschool in de regio. Met regelmaat worden er bovenschoolse bijeenkomsten georganiseerd voor instructie en voorlichting aan onderwijzend personeel van elders.



Spel op het schoolplein

De oudervereniging APE [Association des Parents] was erg actief om een plan voor te bereiden voor een 'Foyer scolaire'. Deze voorziening is bedoeld om de vervallen bibliotheek te vervangen en in combinatie en samenhang daarmee ook ruimte te maken voor voorlichting en instructie en, ook hier, het verzorgen van digitaal onderwijs. Einde jaar waren de plannen en tekeningen klaar. Agro Casa zal zich sterk maken om de financiering [~ €40000] van deze belangrijke voorziening voor elkaar te krijgen.

Ook heeft de APE een dringend verzoek gedaan voor medefinanciering van nieuw meubilair tbv de vervanging van een deel van het geheel aftandse schoolmeubilair. Agro Casa kon daaraan maar voor een deel voldoen. Het eenvoudige maar functionele meubilair wordt lokaal gefabriceerd. Zie ook het ingekaderd verzoek op de voorzijde van dit bericht. Er waren dit jaar geen activiteiten gepland op het gebied van vaktechnische ondersteuning van de docenten.

### Trainingscentrum voor beroepsonderwijs

Het in de afgelopen jaren opgezette trainingscentrum Centre d'Initiation Pratique Horticole (CIPH) kent een wat grillig verloop. De verantwoordelijkheid voor het centrum berust eveneens bij de oudervereniging van het primaire onderwijs APE. De opzet was gericht om schoolverlaters die niet in staat zijn om voortgezet onderwijs te volgen een [tuinbouw]vak te leren en daarmee een basis voor een leefbare toekomst. Hoewel er veel potentiële leerlingen in de omgeving zijn, kostte het al veel moeite om voldoende leerlingen bij elkaar te krijgen. En tot zeer grote teleurstelling van de APE bleven na korte tijd steeds meer leerlingen weg. De

verklaring zou zijn dat dit vak toch als minderwaardig wordt gezien. Jongeren dromen meer van techniek. Na een serieus overleg op dorpsniveau is nu een groep enthousiaste volwassen vrouwen en enkele mannen actief. Zij brengen onder begeleiding van een nieuwe instructeur de schooltuin in productie en leren voor hen nieuwe technieken. Er is een verdeelsleutel gemaakt van de opbrengsten. Dat betekent inkomsten voor de volwassen leerlingen en kostendekking voor het centrum. Omdat een aantal van hen analfabeet is en geen Frans spreekt, wordt nagedacht om alfabetiseringsonderricht te geven in Abéné.



De nieuwe doelgroep krijgt instructie



en is veelbelovend aan de slag gegaan

### 3 Versterking rurale ondernemingen

De versterking van de rurale ondernemingen richt zich vooral op het overbrengen van kennis op de vaktechnische en bedrijfseconomische aspecten van de bedrijfsvoering en het stimuleren van nieuwe activiteiten.

#### Varkenshouderij

De ondersteuning van de GIE Umukuta blijft inzet vragen van Nederlandse deskundigen.



De vakgroep met instructeur Arie Wingelaar

Het ophokken, voeren en verzorgen van varkens in de demonstratiestal vraagt een grote cultuuromslag. Tot

nu toe lopen de varkens vrij rond. Ze produceren weinig biggen en zijn erg vatbaar voor veeziekten. Ondanks de goede wil was er te weinig sturing waardoor de resultaten beperkt bleven. De belangrijkste verbeterpunten blijven de voervoorziening, gezondheidszorg en de kwaliteit van het fokmateriaal.



De meest ondernemende varkenshouder Jean Pierre Sagna heeft een lening gekregen om zelf een stalvoorziening te bouwen. Met zijn ezelskar verzamelt hij keukenafval in de omgeving.



#### Tuinbouwondernemingen

De vakgroep aardappelen die enkele jaren geleden van start is gegaan, onderhoudt nu zelfstandig contacten met Kafutafarm in Gambia. Het Nederlandse management aldaar is bereid, voorzover mogelijk, het project te ondersteunen. In- en verkoop van het pootgoed is een belangrijk onderdeel van het Fonds de Roulement. UPAC is verantwoordelijk voor de organisatie van het geheel.



Verkoop van pootgoed

#### Rundveehouderij

Voor een wat intensievere rundveehouderij bestaat wel enige belangstelling maar tot concrete initiatieven komt het niet behalve een plannetje voor een eenvoudige stal. Financiën en cultuur zijn voornamelijk belangrijke hinderpalen.

#### 4 Watervoorziening

De voorbereiding van de uitbreiding van het net naar andere dorpen is afgerond. Het wachten is nu op een (vertraagde) container uit Nederland met materiaal. Samenhangend zijn enkele boringen in uitvoering. In 2011 moet dit leiden tot het toegankelek maken van het drinkwaternet voor opnieuw vele duizenden dorpsbewoners in nabijgelegen dorpen. De bevolking is erg enthousiast over het goede drinkwater,- het gaat merkbaar stukken beter met de gezondheid. Het is daarom moeilijk te accepteren dat de financiële ondersteuning die we van Aqua For All ontvingen niet wordt verlengd. Reden is dat A4A zelf een sterke terugloop heeft van inkomsten door het veranderde subsidiebeleid in Nederland.

Samen met de organisatorische aanpassingen zijn ook diverse verbeteringen in het administratieve

systeem aangebracht. Dit zal hopelijk leiden tot meer grip op de betalingen en daarmee een betere betalingsdiscipline afdwingen. Er zijn nog teveel aansluitpunten buiten gebruik gesteld door achterstallige betalingen.

### 5 Milieu en sanitatie

De eerste pilots van een gecombineerde bad- en toilet-eenheid zijn zo goed bevallen dat er nu een serie van 6 in aanbouw is. De sanitatiegroep heeft met adviseur Henk Smink van OMRIN daarvoor een selectie gemaakt verspreid in het dorp van de aangeboden locaties.



De enthousiaste werkgroep sanitatie

De sanitatie-units zijn gebaseerd op volledig hergebruik en nuttige toepassing van het badwater en het toiletafval.



Opvang afvalwater



en weer een unit in aanbouw

#### Wie helpt?

De sanitatiegroep vraagt dringend uw steun voor dit succesvolle project. Ze wil heel graag nog meer units bouwen maar het geld is op. De kosten zijn exclusief hun eigen bijdrage €750 per unit. Misschien een goed idee als u een concreet en overzichtelijk project zoekt? Uw bijdrage is heel erg welkom op: banknr.36 27 56 120 tnv Agro Casa onder vermelding van 'sanitatie' Nadere inlichtingen via [info@agrocasa.nl](mailto:info@agrocasa.nl)

Naast de sanitatie is bij de vrouwengroep ook een aanpak van zwerfvuil aangekaart. En met succes. Er worden opruimacties gehouden en er is een plan gemaakt voor een eenvoudige verbrandingsinstallatie. Op het gebied van duurzame energie zijn geen activiteiten geweest.

### 6. Samenwerkingsrelaties

Voor de uitvoering van haar activiteiten is Agro Casa aangewezen op de inzet van vele vrijwillige deskundigen in Nederland. Zonder hen zouden verschillende van de beschreven activiteiten niet gerealiseerd kunnen worden.

Ook is de nauwe samenwerking met een aantal bedrijven en/of instanties van wezenlijk belang.

In dit verband willen we noemen:

- Rabobank Bergum: Ondersteuning en begeleiding van de bank - de CREC - in Abéné. 
- Terrafina en Rabofoundation: ondersteuning bij het zekerstellen van de duurzame positie van de CREC 
- Omrin Leeuwarden: ondersteuning door een medewerker voor projecten op het terrein van sanitatie en afvalverwerking. 
- Water is our World: medewerkers van Vitens, ondersteunen de aanleg en verbetering van de drinkwatervoorziening.
- Alfa Accountants: beschikbaar stellen van vergaderlocaties en ondersteuning van de administratieve verwerking van de financiële gegevens. 
- HZPC en Kafoutafarm: beschikbaar stellen van speciaal pootgoed aardappelen.
- W. Helfrich Drachten, Seo & Webdesign: ondersteuning bij het ontwerp en onderhoud van de website.

Samenwerking met de lokale partners is van essentieel belang voor het tot stand komen van een duurzame ontwikkeling. De verantwoordelijkheid hiervoor moet steeds meer door de plaatselijke maatschappelijke organisaties gedragen en beheerd worden. Elders in dit verslag zijn de belangrijkste partners benoemd: UPAC [de boeren en tuinders], CREC Abéné [microfinanciering], APE [schoolbestuur], Asufor [water en sanitatie]

### 7. Financiering

Agro Casa is voor de financiering van haar activiteiten volledig afhankelijk van bijdragen van particulieren, bedrijven/instanties en fondsen. Op grond van deze bijdragen zijn medefinancieringsorganisaties, zoals Impulsis, bereid een belangrijke bijdrage te leveren voor de realisatie van de beoogde activiteiten. De financiële gegevens zijn neergelegd in de jaarrekening, welke op aanvraag is in te zien. Naast bijdragen van vele particulieren willen we voor 2010 noemen: Alfa & Omegafonds, Fietsen voor Onderwijs, Hessel de Vriesschting, Oanfi-terfonds, Aqua for All en Looyengafonds. 

### 8. Bestuur

Er waren geen wijzigingen in samenstelling van bestuur, bestuursondersteuning en commissies. Meer informatie op de website

Redactie: Peter Visser, januari 2011



De rijstvelden in november